

Posamezna štev. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravištvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—, Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin. : Uredništvo in upravištvo je v Franciskanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravištva. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petletna vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znakom. Telefon številka 118.

Premišljevanje na pepelnično sredo.

Danes zjutraj so maske odložile svoje krinke. Glasovi godbe so se odmevali po zabavnih lokalih, tam so se sukale v burnem plesu polrazkrinkane maske, vesel krik je polnil prostore, omamljiva pijanost je motila glave, toda ko se ju zasvetil dan nad mestom, je oznanjal, da je konec predpusta. In oni, ki so se vračali z veseljem in plesom so bili, kakor da gredo na pogreb za karnevalom. Navidezno je bil njih jok, ker resnična radost še ni prešla iz src. Ob tistem času so stare ženske in pobožne duše napolnile ulice. Šle so k pepeljevanju. Tam v cerkvi je namreč navada, da sipljejo ljudem pepel na glavo in pravijo: spomni se človek, da si pepel in se boš v pepel izpremenil. In ljudje upogibajo glave in odhajajo izpred oltarja z žalostnimi mislimi na smrt in na minljivost vsega posvetnega. Morda se niti razveseliti niti naživel niso — in že se pokore. — Tako se vidi ob teh časih dvoje vrste ljudij ene, ki se vsele, druge, ki se pokore. Bog ve, kateri imajo prav, ali eni, ali drugi. Ako bi hoteli na to odgovoriti bi morali najprej vedeti, zakaj je svet in življenje. Ako je življenje zato, da se živi, imajo gotovo prav, ako pa je zato, da se pokorimo, imajo prav drugi. Ker pa Bog v svoji dobroti gotovo ni hotel, da bi se ljudje samo žalostili, imajo gotovo prav prvi.

Karneval in pepelnica sta nastala v času, ko so bili papeži na vrhuncu svoje moči. Najprej so se naveselili, potem pa so se šli potresati s pepelom. Pepelnica je spadala k maskaradi in je bila le nekaka vesela žalost po prenasčeni radosti. To so namreč posneli po starih poganskih navadah in tudi tam so imeli bogovi svoj delež pri vsem. In tako je ostalo čez vse veke do danes in menda bo vedno tako, da po predpustu pride pepelnica.

Po našem mnenju boga ne zama niti predpustna radost, niti pepelnična spokornost: Oboje je lahko igra, maska . . .

Brunni pridigar grmi s prižnice nad verno čredo o nečasti, ki se godi pustne dni in poziva k molitvi, da bi se nadomestilo, kar so drugi zagrešili; v resnici je zelo težko verjeti, da bi to kaj pomagalo in nihče ne more reči, ali je bog bolj vesel onih, ki se veselo življenja, ali onih, ki kleče po cerkvah z molitvijo na ustih. Zahvalim te, bog, da nisem, kakor drugi ljudje . . .

Tudi je vprašanje v današnjih časih, ko se pleše v „Unionu“, prav tako kakor v „Narodnem Domu“, na katoliški podlagi prav tako kakor v narodnem navdušenju, za koga po cerkvah bolj molijo, za klerikalne ali za napredne grešnike, za unionske ali druge nečasti.

Slovenci imamo zelo lepo pesem „V pepelnični noči“, ki je vsem znana. Zložil jo je Simon Gregorčič. Krasno

slika pesnik, kako opravlja kot duhovnik svoje opravilo in pepeli spokorne množice, ki mu hite pred noge. Dolga vrsta jih je. Mogočni so, bogati, ponosni, le navidezni spokorniki. Nazadnje pride tudi ponižna, tlačanska truma, ki je čakala zunaj, da gospod ji je prostora dal. Pesnik je v tej trumi spoznal:

. . . ah, bil je narod moj.
In zastala je roka in ni ga mogel pepeliti:

Pepelni dan ni dan več tvoj
Tvoj je vstajenja dan.

Pretresljivo vznešene so te besede. Ako se pokori star grešnik, ki ga je bog potipal z dolgo prekljo, ali stara ženica, ki od samega dolgega časa ne ve, kaj bi, si mislimo: No, gotovo njima je potreba pokore. Ako pa pada v pokoro mlad človek, predno je začel živeti, se nam zdi to neumno in imamo prav, ako sodimo, da stoji pod uplivom sugestije. In prav je imel pesnik, ki ni hotel pepeliti njih, ki niso potrebovali pokore. Vstajenja je potreboval narod, ne pokore, življenja, ne smrti. Pesnik je bil glasnik vstajenja in življenja.

Toda prišli so, uničili so pesnika, glasnika vstajenja in so rekli: Na noge narod, pokori se, pepela na glavo, pokorščine potrebuješ, kam si mislil v svoji prešernosti. Tako vidite: niti karnevala ni bilo, in že je prišla pepelnica — in za njo post in veliki teden.

Vprašanje je, ali bi bil bog bolj vesel naroda, ki bi se veselil svojega življenja in se navdušeno vojeval za svoj obstoj, ali pa naroda, ki klečeplazi v svoji ponižnosti in pokornosti ter molji: Zahvalim te, gospod, da nisem, kakor drugi . . . Oni, ki hočejo večno pepelnico in večni post, se pri tem veselo, ker narod pri njih kupuje svoje odrešenje, toda prej ali slej bo ljudstvo spoznalo, kako je s pepelnico in bo začelo novo silnejše veselje življenja, življenje dela in veselja in se bo posmejalo času, ko se je pepelilo, nepotrebnosti pokore.

Letni občni zbor „Zveze okrajnih bolniških blagaj“ v Trstu.

Dne 11. februarja t. l. se je vršil v Trstu letni občni zbor „Zveze okrajnih bolniških blagaj“. Pri tej priliki so zopet pokazali naši sodrugi s svojim harambašom Čobalom in njegovim adjutantom Bartlom na čelu, kako krasno znajo zastopati koristi slovenskega delavca pri tako važnih delavskih postojankah. Človeku, ki le kolikaj pozna razmere naših slovenskih delavcev, se mora pri pogledu na njih vodje kar srce krčiti od žalosti. To so res lepi zastopniki slovenskih delavcev. Prepričani smo, da bi jih italijanski liberalci v Trstu, če bi jih ravno ne potrebovali za večino nad slovenskimi

delegati, sami vsled gnusnega izdajstva svojih sodeželanov gotovo na cesto pometali, kar dokazuje pač dejstvo, da se italijanski zastopniki nikoli ne vmešavajo v debato te lepe soc. dem. garde, ki se vedno prepira s slovenskimi delegati posameznih bolniških blagaj. Tako se je godilo tudi pri letošnjem občnem zboru „Zveze okrajnih bolniških blagaj“. Čobal in Bartl sta kar enostavno ukazala vsem svojim backom, da hočeš nočeš morajo glasovati z Italijani in to vse v korist slovenskih delavcev, oziroma bolje rečeno Čobala in Bartla. Kajti v nasprotnem slučaju bi morala ta dva možakarja zapustiti svoji mesti v predstojništvu zveze, česar posledica bi bila, da bi zgubila svoje mastne dijete, na katerih jima je največ ležeče. S tem svojim izdajalskim postopanjem sta pokopala zahtevo slovenskih delegatov, da prideta tudi izmed njih dva delegata v predstojništvo. Vsi slovenski in hrvaški delegati so pooblastili pri letošnjem občnem zboru g. Vaharja, delegata okr. blag. v Voloski, da se pogaja s Čobalom, oziroma s slovenskimi socialisti glede volitve treh slovenskih delegatov, ki bi zastopali v predsedništvu interese slovenskih delavcev. Toda Čobal je kratkomočno odklonil vsak kompromis. Slovenski in hrvaški delegati so bili radi tega silno ogorčeni. V znak protesta so oddali pri volitvi bele glasovnice. Le ena glasovnica se je glasila na ime Habe, katerega so slovenski delegati pozdravili z burnimi „Živio!“ klici, čeprav se je Čobal poprej izrazil, da je Habe baraba. Kar se pa tiče predsednika ljubljanske okr. blagajne, socialista Bartla in njegove znanosti, moramo pač mirno reči, da je dovolj žalostno, če ljubljanski delavci ne morejo zbrati boljšega zastopnika. Dolžnost ljubljanskih delavcev je, da pri prvem letnem občnem zboru vprašajo Bartla, koliko je že storil zanje in koliko dijet je dobil on, oziroma delegati njegovega kalibra. Dokler bodo taki ljudje zastopali interese slovenskih delavcev, toliko časa nimajo pričakovati slovenski delavci od „Zveze okr. bol. blagaj“ nikakih koristi.

Slovenski jug.

Hrvatsko-srbska koalicija zmaguje. Interesantne in jako važne so zmagave koalicije v Slavoniji, kjer so se nameravali osješki disidenti koalicije samostojno organizirati. Te dni so se vršile v Osijeku in Dolnjem Miholjcu volitve za županijski (okrožni) zastop. Zmagala je na vsej črti kandidatska lista srbsko-hrvaške koalicije. Združena vladno-frankovsko-radičevska lista je sramotno propadla. V resnici hud poper za vse one munkače, ki so hoteli osnovati madžaronsko-munkačko stranko.

Iz črnogorsko-turške meje. Iz „Glasa Črnogorca“ je razvidno, da Črna gora zelo pomnožuje svojo obmejno stražo. Kralj Nikita je odobril izvanredni vojni kredit za vzdrževanje izvanredne obmejne straže v Veliki. V

Klerikalni marš.

Po Najvišjem naročilu Svetega Očeta spesnival Terseglav. — Z nedovoljenjem knezoškofijskega ordinarijata ljubljanskega obelodanil Bav-bav. — Sliko napravil Boltatu Pepe.

Te Deum laudamus —
volitve imam.

Dies irae, dies illa —
naša ura je zdaj bila.

Gloria in excelsis Deo —
naj zdaj Ljubljančani pojejo!

Te rogamus, audi nos —
kdo je naši Žlindri kos?

Credo in unum Deum —
naš sovražnik je razum.

Orate fratres —
mi znamo goljufat res.

Benedictus, qui venit —
mi znamo denar cenit.

In nomine Domini —
mi ostanemo, kakor smo b'li,

Dignum et iustum est —
čist obraz, kosmata vest.

Dominus vobiscum —
dobro nese nam konsum.

Exaudi nos, Domine —
po Ljubljani imamo skomine.

Et in saecula saeculorum. Amen —
največ nam nese peklenški plamen.

In Te, Domine speravi —
od vpitja smo že kar hripavi.

Libera nos a malo —
jesti mnogo, dela malo.

Exaudi orationem meam —
vsem neumnežem se smejam.

Ex profundis clamavi —
naš želodec vse prebavi.

Salvator mundi —
gorje vam, vagabundi!

Dono nobis pacem —
cel dan lenobo pasem.

Kyrie eleison —
mošnja vedno polna kron.

A porta inferi —
vsak to ve in vsak molči.

Aequum et salutare —
Bog je ustvaril vse na pare.

Sicut erat in principio —
„Jutrovci“ nam kri pijo.

Et nunc et semper —
ne daj nič in vse pober!

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

— Ah, da! . . . Kmalu mi je zmanjkalo denarja. Vzlic temu pa je bilo treba nekega izvestnega starega vina za ubogo ženo, ki me je bila objemala in poljubljala ter me klicala svojo kčerc . . .

— Ti praviš, da ti je moja mati rekla hči? . . .

— Da, gospod! . . . Toda morebiti sem bila nevedna tega lepega naziva, kajti nisem se znala ustavljal . . . Nekega večera sem videla, da gospe Silviji pešajo moči . . . treba ji je bilo kupiti krepčila . . . in jaz sem obupovala, dočim se mi je ona venomer le smehljala. In tako žalostno mi je pripovedovala, da bo kmalu konec njenih muk, da sem vila roke ter si grizla ustnice, da ne bi kričala . . . In takrat sem zgubila um . . . Ah, gospod . . . prizanese mi z ostalim! . . .

— Govori, dete moje, je dejal Roland s tako prisrčnim glasom, da je Juana jecljaje povzela:

— Noč je bila . . . šla sem na ulico . . . neki možki je prišel k meni . . . mlad gospod . . . Ko sem se vrnila, sem imela krepčila in živil . . . Ah, gospod, odpustite mi, da sem z nečistim denarjem preživljala vašo mater . . .

Roland je stopil korak naprej in se težko spustil na obe kolena; prijel je Juano za roke ter jih poljubil, ponižno in pobožno, dočim so mu rame drgetale v ihtenju.

— Kaj počenjate, gospod! je vzkliknila Juana. Vi, pa klečite pred ubogo kurtizano! . . .

— Kaj počenjam? je zahteval Roland. Častim te in te blagoslovljam, in pravim ti: O Juana, sestra moja, ti si mi vzvišena in posvečena, in jaz se klanjam tvojemu ubogemu mučeniškemu srcu . . .

— Strela božja, to me zadušil je zagodrnjal Skalabrino in silovito otvoril okno.

Nekaj minut je bilo slišati v tej ubogi mali sobici samo

plakanje; Rolandu je pokalo srce, in nemara bi bil umrl od te tesnobe, da niso drle solze potokoma iz njegovih razpaljenih oči. Juana je zdaj zamišljeno in vedno ob enem dopuščala te poljube češčenja, ki jih je pritisikal na njene roke, kakor da bi razumela, da se ta najvišja častitev ujema z njenim temnim požrtvovanjem!

Naposled je Roland vstal, in njegove zmedene poteze so se zopet pomirile, ko je dejal:

— Povej, kar še veš, dete moje . . .

— Le malo besed vam imam še povedati, gospod, je nadaljevala Juana z nekako plahostjo. Moči vaše uboge matere so naglo propadale . . . Kar sem mogla, vse sem storila, da ji ne bi bilo treba trpeti. Zdaj sem vsaj vedela, kje dobiti denar, ko mi ga je zopet zmanjkalo . . . Nekega večera, bilo je 10. junija 1510, natanko leto dni po tem, kn so vas pahnili v ječo, je preminula v mojem naročju, z vašim imenom na ustnicah. Vtaknila sem ji zeleno vejico med blede roke ter jo pokopala v belem mrtvaškem prtu. In drugi dan, ko so jo odnesli in sem bila ostala čisto sama na tem svetu, sem bridko jokala . . . In to je zdaj vse, gospod! . . .

Roland je dolgo časa molčal; Juana pa je tiho jokala nad temi na novo obujenimi spomini.

Kakšne misli, kakšni blede strahovi so vstajali v Rolandovi duši?

Kakšen vihar se je dvigal v njegovih prsih, dočim je njegov okameneli obraz ohranjal zagonetno nepremičnost? . . .

Ali je stal v duhu ob smrtni postelji svoje matere?

Ali si je obnavljal tihe bolečine pokojničine?

Ustniee so mu včasih nalahko vztrepetale, kakor da bi s kom govoril.

S kom je govoril? In kaj je govoril? . . .

Poslednji grom nevihte, ki je zunaj pojenjavala, ga je vzdramil iz njegovih premišljevanj.

— Juana, je dejal nežno, od danes naprej nisi več sama na tem svetu. Zdaj imaš brata. Sicer pa je bila to volja moje matere, ki je s svojimi umirajočimi očmi gotovo gledala v bodočnost, ko te je imenovala svojo hčer . . . Idi, Juana, idi, sestra moja . . . Idi tudi ti, Skalabrino . . . Pustita me samega . . . lti moram vase, da spoznam novega človeka, ki se poraja v

meni . . .

Juana in Skalabrino sta pogledala Rolanda s pogledom, v katerem je skoraj odsevala groza; ubogala sta . . .

Roland pa je sedel v najtemnejši kot male kuhinje, naslonil glavo v dlani ter se potopil v mračno premišljevanje.

XX.

Vrt na Ollvolškem otoku.

Šele zvečer se je Roland vrnil k Juani in Skalabrino. Zavžil je svoj del kosilca, ki ga je dekle pripravilo v vsej naglici ter se jel nato razgovarjati, izprašujoč zdaj Juano, zdaj Skalabrino, ki je v kratkih besedah povedal, kako je preživel svojo šestletno ječo pod svinčnimi strehami. O dogodkih, ki so se tikali njegove lastne osebe, pa ni omenil niti besede.

Napočila je noč.

Neurje je bilo popolnoma ponehalo.

Roland je zdaj slonel pri oknu, ki se je odpiralo na pristanišču, ter je sopesl hlapove Jadranskega morja, ki so prihajali čez jezik Lido tik do njega, polni mogočnih in čarobnih morskih vonjev.

Nad njim se je širilo krasno zvezdno nebo, in on je dvigal oči proti lesketajočim se svetovom, kakor da bi hotel čitati tajnost svoje usode v njihovih očeh.

Spodaj so se prerajale Benetke.

Slišal je kričanje prodajalcev sveže vode in paštet, pesmi gondolirjev in smeh deklet, ki so jih zasledovali lepi fantje.

Po strašnem dnevu, ki ga je preživel na samem s svojim sovraštvom, se je Roland vračalo nekoliko upanja in življenja. Bridke misli so se polagoma pomikale v ozadje, in polagoma je slika ljubljenske vnovič kraljevske zavladala v njegovi duši.

V nekem zvoniku je ura udarila enajst.

Kakor da se je nenadoma prebudil, se je Roland obrnil k Skalabrino:

— Neko pot imam, mu je dejal. Ti me počakaj tu.

— Spremljal vas bom, gospod.

— Ne. V poset, ki ga namerjam napraviti, moram iti sam.

— A takšni vendar ne morete z doma, je rekla Juana. Niti sto korakov daleč ne bi prišli, ne da vas kak vohun spozna in vam jame slediti.

(Dalje.)

tej vasi je namreč najprej prišlo do spopadov med Crno goro in Turško in se čisto dogajajo tudi še sedaj. Poslednji spopad je bil po poročilih iz Skoplja pred par dnevi. Ustreljena sta bila dva Crnogorca; koliko je poginilo Turkov še ni znano.

Splošni pregled.

Vprašanje „Slovanske Enote.“ Praški „Čas“ piše: Kmalu se snide zopet drž. zbor in do takrat je treba rešiti vprašanje Slovanske Enote. Kak program ima sedaj Slovanska Enota? Rekel se je: braniti skupne politične in narodne interese. To je nejasno, posebno sedaj ko je končano vprašanje italijanske fakultete, ki je pokazala veliko razliko med narodnimi in političnimi interesi Čehov in Slovencev. Saj je Slov. Enota zaradi te razlike razpadla, zato mora biti predsedništvo previdno pri tem ko bo iskalo skupne narodne in politične interese, da bi se ne ponovili razpori. Tudi druga točka programa Slov. Enote je treba premisliti namreč: da se mora nova Slov. Enota potegovati za to, da pride na krmilo Slovanom prijazen kabinet, dočim je prejšnja Slov. Enota imela namen bojevati se proti Bienertovemu kabinetu. Tudi ko bi Slovenci hoteli nam pripomoči do kabineta v katerem bi mogli stopiti tudi naši ljudje, tega ne morejo storiti, ker je tak kabinet zdaj nemogoč. Tak kabinet bi bil šele mogoč po spravi na Češkem, te pa še ni, in zato tudi Slovenci ne morejo pomagati do nje. Kar je torej najpobnejše, tega ni, ali pa je fraza. Slov. Enota se je ustanovila s programom rekonstrukcije kabineta, kar pomeni, da bi v njej prijaznem kabinetu prevzela tudi odgovornost vladne večine. Z njo bi torej Bienert dobil 125 glasov. Zakaj pa jih ne mara? To je uganka in ta uganka se da rešiti le v razporu, ki leži v onem navideznem programu Slov. Enote. Iz tega se vidi, da je problem češke politike in s tem tudi slovanske v rešitvi spora na Češkem.

Italijanski jubilej. Pred nekaj dnevi — 18 febr. — je bilo 50 let, ko se je sešel prvi italijanski parlament; 17. marca je bil Viktor Emanuel II. proglašen za italijanskega kralja. Leži v 10 let slavnih bojov, v katerih je probujen narod branil svojo domovino. Končno je padel tudi Rim. 20. oktobra 1870 in 30. junija se je v Rim preselila italijanska vlada in v tem je bilo italijansko kraljestvo po 20 letih boja gotovo. Ti časi boja spadajo med najlepše zgodovinske spomine italijanskega naroda. Zato proslavi letos Italija 50 letnico svojega združenja, ki se je začelo v oni dobi ter se dovršilo 1871. Proslava bo oficijelna in udeležili se je bodo vsaj oficijelno vsi prijatelji in zavezniki. Kako se je udeležila Avstrija, še ni znano. Posebno vneta menda ne bo, če ne zaradi sebe, pa zaradi Rima, ker je Italija s tem, da je vzela Rim, protipapeška, dočim je Avstrija zaščitnica Rima. Nihče ne more zahtevati, da bi naš vladar, ki mu visoka leta onemogočujejo potovanje, šel sam v Rim k slavnostim, določen je bil za to prestolonaslednik, toda tudi on ne pojde v Rim, ampak baje le v Turin na razstavo. To pa zato, ker papež ne mara letos katoliških vladarjev v Rimu. Toda tudi nemški cesar, ki tako rad potuje, ne pride v Rim, vkljub temu, da bi tam na razvalinah starega cesarskega Rima lahko kazal svojo imperatorsko mogočnost. Zakaj ne? Saj on je protestant. Berl. Tagblatt zelo dobro karakterizira to postopanje: Viljemu je Vatikan bliže nego vse drugo, kajti soroden mu je po svojem absolutizmu.

Zato Viljem ne gre v Rim, vkljub temu, da je Nemčija prijateljica Italije. To dejanje imenuje Slovenec „cesarsko dejanje“, zato ker gre proti državi za papeža. To je cesarsko. V Italijo pojde menda prestolonaslednik. Toda to na stvari ne izpremeni, da bi ne videli, kako mnenje vlada danes v onih državah, ki so leta 1870. molče priznavale združeni Italiji pravico do Rima. Ob svojem jubileju bo Italija pridobila simpatij v evropski javnosti ako se ji bodo radi Vatikana izogibali oni, ki stoje pod vaticanskim vplivom.

O češko-nemški spravi je rekel cesar nem. radikalnemu poslancu Strankemu: Sprava na Češkem je za obe narodnosti za Čehe in Nemce enako potrebna.

Šestdesetletnica ministra prof. Brafa. Te dni slavi svojo 60 letnico profesor češke univerze na pravniški fakulteti, minister Albin Braf. Braf je sicer staroček, vendar so se njegovega jubileja spominjali vsi listi in mu posvetili obširne biografije. Profesor Braf ima velike zasluge kot nacionalni ekonom, kot profesor, kot politik in ko pisatelj-znanstvenik in je na vseh teh poljih delal samozavestno, za dobro češko stvar. Ob svojem jubileju je dobil od vseh strani nešteto čestitk.

V Bruselju je eksplodiralo več strelov v skalolomu. Trije delavci so bili na mestu mrtvi in več delavcev je bilo težko ranjenih.

Parnik Hurriet se je potopil na Sredozemskem morju, imel je 800 potnikov, med temi 600 romarjev in 180 vojakov.

Panamski prekop. Zakonski načrt, po katerem se dovoljuje za panamski prekop 45.560.000 dolarjev, za njegovo ureditev pa 3.000.000 dolarjev je bil sprejet.

V Parizu se v „Comedie Française“ že nekaj dni ponavljajo karavali in boji med policijo in publiko.

Rumunsko-grška zveza se ima baje, čeprav je danes že pepelična sreda, spopolniti z zaroko med rumunskim prestolonaslednikom princem Karlom in hčerjo grškega prestolonaslednika Heleno. Tej zvezi se sedaj upira le še to da so diplomatske vezi med obema državam pretrgane.

Kuga. V Harbinu so začeli izkopavati trupla, da jih sežgo. Sežgali so nad 700 izkopanih trupel. Mesto Beihindse je izumrlo. Prebivalci iz okolice so pobegnili. Dnevno je bilo po 500 slučajev smrti. Leži še 4000 trupel nepokopanih. V ječah so na kugi pomrli vsi jetniki.

Ženske pravice na Švedskem. Ministerski svet je sklenil podati zbornici predlog o razširjenju ženskih pravic. Od l. 1901. so imele ženske pravice do vseh šolskih uradov. Sedaj naj imajo ženske popolno enopravnost, le iz duhovske, vojaške in diplomatske službe so izključene.

DNEVNE VESTI.

One naše cenjene zunanje naročnike, ki jim poteče z današnjim dnevom naročnina, prosimo, da bi jo takoj podaljshali in se pri tem poslužili poslanih jim pološnic poštne hranilnice. — Upravišтво „Jutra“.

Klerikalci in „Glavna posojilnica.“ Zaupnico klerikalni stranki in posebej njenemu voditelju dr. Šušteršiču na izrednem občnem zboru deležnikov je predlagal klerikalni katehet Smrekar, po naročilu klerikalne stranke, kar je bilo zelo netaktno. Sicer pa naj se klerikalci ne hvalijo s pavovim perjem, ker onih bori 50.000 kron, ki so jih naklonili v deželnem zboru

kot v zasmeh „Glavni posojilnici“, ni njihov, nego deželni denar.

Dr. Zajc, Štefe, Boltatu Pepe in še nekaj vplivnih klerikalcev je posejlo siloči brezalkoholno gostilno, kjer so pili mleko, vodo in druge take naravne pijače. Očividci pripovedujejo, da so se imenovani gospodje prav kislo držali in da so se šli potem okrepčati k „fajmoštru“, kar prav radi verujemo.

„Tiskarski škrat.“ Dr. Zajc se je v klerikalnem domu nesmrtno blamiral. Dejal je, da znaša umrljivost na Kranjskem 26 odstotkov, v Ljubljani pa 16 odstotkov. To so tako velikanske številke, da bi morala biti v Ljubljani kolera ali pa kuga. Dejanje je znašala namreč v Ljubljani umrljivost leta 1909 nekaj čez 19 odstotkov. Dr. Zajc je samo tisočinke zamenjal s stotinkami. Včerajšnji „Slovenec“ pere dr. Zajca in pravi, da je bil samo tiskarski škrat, ki je to napravil. V resnici pa pričajo priče, da je dr. Zajc v resnici sam napravil tako zamenjavo.

Klerikalni agitator na južnem kolodvoru. Povodoma naše včerajšnje novice pod tem naslovom smo prejeli naslednje dopnilo: K Vaši notici o klerikalnem agitatorju na južnem kolodvoru pripominjamo, da odgovarja popolnoma dejstvom. Radi jasnosti samo pripominjamo, da dotični ni T. pristav, nego še revident. Ta človek, ki ga vsak pozna kot nekdanjo kreturo ranjkega Gutmana (za nas je, hvala bogu, ranjki) pričakuje, da ga postavi klerikalna stranka kot bivšega strastnega liberalca za kandidata v obč. svet, saj klerikalna stranka ima v svoji sredi še dosti takih „znajcev“. Čudno pa je, kako naj zastopa tak gospod koristi nižjih slojev, ko agitira med delavci za nakup raznih dragocenosti, samo da dobi par grošev provizije od različnih trdk in krade na ta način pri tej dragini delavcem denar. Obrtna oblast naj bi se prepričala, ako ima ta gospod obrtni list za agenturo ur. Prav gotovo se pa to ne strinja z njegovim službenim činom in umestno bi bilo ako bi se g. postajenačelnik oziroma ravnateljstvo malo pobrigali za to, posebno za njegovo politično delo v službi v prid klerikalni stranki.

Zajčev zakon oziroma lovski zakon še ni potrjen. Dal bog da bi pa tudi ne bil, kajti naš list je imel preveč škode, ako bi smel vsako Zajca ubiti, ker Zajc je za nas dobra reklama. Na shodu v Ljudskem domu je Zajc priporočal liberalcem Slov. Narod, socialnim demokratom pa Rudeci prapor. Naš list pa je popolnoma frdamal. Ker pa prepovedan sad še vedno najboljša diši, zato ni čuda, da ljudje vedno bolj in bolj segajo po „Jutru“. Je pač list, ki Vas gospod Zajc in vse vaše najbolj v živo zadevne, zato se ga bojite.

Osebna vest. G. dr. Fr. Ženko je bil imenovan za avskultanta pri c. kr. dež. sodišču v Ljubljani.

Ljudsko štetje v Ljubljani je končano. Ljubljana ima 1863 hiš, med njimi 1769 obljundenih in 94 neobljundenih; 7887 strank in 41.727 prebivalcev, med njimi 38.661 civilnih in 3066 vojaških. Moških je 20.493, ženskih 21.234. Trajno navzočnih je v Ljubljani 40.323, začasno pa 1404. Od prebivalcev je 17.434 Ljubljancov; 15.447 prebivalcev ima svojo pristojnost na Kranjskem sicer, 7618 v Avstriji sicer — skupaj je torej Avstrijev 40.599; 673 je Prekolitavcev, 22 Bosnjakov in Hercegovcev, 343 inozemcev sicer. Rimsko katoliške veroizpovedbe je 41.139 ljudi, grškokatoliške 20, starokatoličkov je 10; 61 je pravoslavnih, 365 jih je evang. veroizpovedbe, 1 unitar, 109 je Židov, 22 pa brez konfesije. Od 40.599 Avstrijev

cevi je napisalo 33.846 slovenski občevalni jezik, 5950 nemški, 360 češki, 290 laški, 56 poljski, 95 hrvaški in srbski, 1 rusinski in 1 madžarski. Od sotnih je 478 domačinov, med njimi 313 stalno, 165 začasno.

Plodovi „Sv. misijona.“ V nekem lepem kraju na Dolenskem se je vršil sedaj v predpustnem času „Sv. misjon“. Nočemo se vkitati v celo stvar, ker je vse skupaj le nekaj „Blažov žegen“. Edino, kar bi zanimalo javnost je to, da so tamkaj g. duhovni očete „pogrunjali“, kaj je največji in najpoglavitejši greh na tem svetu. Toraj čujte in strmite. V ondodem kraju živi lep, zal fant, ki že celih enajst let ni bil pri spovedi. Da bi ga ne vlekli po jeziki, napotil se je seveda tudi on k spovednici, da se „s ta dolgo“ otrese svojih črnih grehov. Toda zmotil se je. Gospod „Duhovni oče“ so ga djali na „dilco“. In zakaj? Sam je pripovedoval to zgodnico sledeče: „Mej Lavdon, cejlil 11 let že najsem biv pr spovde, pa zetu mi najso nič djale gaspad. Zetu pa, ker jim najsem hotu obljudbet, da ne bom več brav „Jutra“, so m' rekle, da m' ne morejo dat odveze. Men' je prov vse glih, brav ga bom pa še!“ Dokaz, da nimajo „Sv. misijoni“ nobenega drugega namena, kakor vršiti nalogo klerikalne propagande.

Razmere na licealni knjižnici v Ljubljani. Z ozirom na tozadevno notico v včerajšnji številki našega lista smo dobili od raznih verodostojnih strani stvarna pojasnila, ki jih seveda radevolje priobčujemo, ker ne maramo nikomur delati krivice. Kar se tiče slovenskih knjig, jih dobiva, v kolikor so tiskane na Kranjskem, licealna knjižnica po zakonu zastoj (to smo omenili že včeraj), da pa ne more licealna knjižnica nabaviti vseh znansvenih del, ki jih ta ali oni želi, je kriva nizka državna subvencija. Zato pa na željo preskrbi licealna knjižnica rada knjige, ki jih nima sama, iz dunajske dvorne knjižnice in iz univerzitetnih knjižnic. Tudi na dom izposojuje g. Pintar knjige rad vsaki verodostojni osebi. Da za to pri tem ali onem zahteva kavicjo v gotovini ali v obliki kakih dokumentov, je samo po sebi umljivo, ker mora on osebo garantirati za izposojene knjige. Tako je v vsaki taki knjižnici. Očitek o nepotrebnosti g. kustorja je torej popolnoma neopravičen. Osebi ton včerajšnje notice bi utegnil vzbuditi sumnjo, da g. pisatelj one notice ni toliko za stvar, kolikor morda za osebnosti — kar stvari sami gotovo ne more biti v korist. — V včerajšnji notici se nam je vrnila prav neljuba pomota: namesto „ekskrementov“ (v 15. vrstici od zgoraj) beri „eksperimentov“.

Neka mestna občina na Gorenjskem, ki se s ponomos prišteva najnaprednejšim občinam na Slovenskem, mora biti menda že precej blizu gospodarskega poloma, ker niti onih ne more plačevati redno, ki delajo zanj in v njenem interesu. Če je to resnično, se moramo vprašati nehoti: „Ali je res naprednost med Slovenci istovetna s falitnostjo?“ Nikjer druge morebiti se ne trkajo tako ponomos na prsa, češ, „Mi smo napredni!“ kakor v tej občini; poleg tega ne najdeš nikjer toliko bahaštva kakor tu, kjer je vulgarno ime pri vsaki hiši „pri bahaču“; a ko pridejo ljudje k občini po svoje težko zaslužene kronice, dobe na mestu denarja godrnjav odgovor: „Ne morem izplačati; ni denarja“. — Ali pa morebiti stiska ni res tako velika, da bi se moral bahač izgovarjati „Nimam denarja“, temveč je vzrok le veselje, da se more ubogi parilačnpergerski, „ki še svoje hiše nima“, pokazati svojo mogočnost? Toda naj

že bo, kakor hoče; slabo izpričevalo je vsekakor za občino, kjer so mogoče take razmere! Za danes naj zadržimo toliko. Ako pa se ne obrne kmalu na bolje, bomo govorili jasneje, če se tudi zamerimo.

Posvetovanja o rabi in šoli policijskih psov so se vršila pretekle dni na Dunaju pod predsedstvom policijskega svetnika Stuckarta. Tam se je med drugim konstatovalo, da se izoliran policijski pes ne sme en in isti dan za več kot en naporen slučaj uporabljati, ker utrujen in spehan pes, naj je še tako marljiv, ne more z uspehom zasledovati družega slučaja. Kadar zasleduje pes hudo delca, se ga ne sme ovirati ali motiti na teku.

„Sokolova“ maškerada. Staroslavne tradicije „Sokolove maškerade“ so se potrdile tudi letos. Emona—Ljubljana si je izbral Sokol letos za devizo svoji maškeradi — prav srečno geslo, ki je dalo obiskovalcem dovolj materiala in dovolj proste roke v izboranju mask. Že dvorana sama je bila, kakor po navadi, zelo okusno okrašena — v smislu naslova maškerade. Razume se samo ob sebi, da je bila obiskana tako mnogobrojno, da so vsi posetniki komaj dobili prostora v obširnih prostorih. V trenutku, ko to pišemo, je veselje in radovanje priklopelo skoro do vrhunca in zato si prihranimo obširnejše poročilo za jutrajšjo številko.

Skolska maškerada v Kranju, ki se je vršila pretečno soboto, je uspela v vsakem oziru kar najlepše. Obširna skolska dvorana s stranskimi prostori je bila nabito polna. Priraditev pod naslovom „V deželi pravljic“ je bila prav izvrstno izpeljana. Dvorana vsa v zelenju, tam nasproti uhoda pa je med gostimi zelenimi vejami mrgolelo nebnoj vsakobarvnih žarnic izmed katerih so se slišali ubrani zvoki godbe. Kaj čuda da so bili vsi medvedvi, volkovi, petelini, krogarji, psi in drugi na sredi dvorane tako dobre volje, da so neprestano plesali. Celo neki maček se je iz Dunaja pripeljal. Maškerado je posetil tudi kralj Matjaš s svojo Alencico. Tudi prtilikovčkov je bilo vse polno, pepelka in snegulčica tudi nista izostala. In še mnogo drugega lepega in luštnega se je vrlo tam po dvorani, kar pa rajši zamolčimo, ker bi bilo gotovo marsikomu prehudo, da ni sam si ogledal to pravlično deželo. — Da so gospa dr. Kušarjeva, gđ. Sajovičeve ter gospa Valencičeva in mnogo drugih gospodičen vedele da igra v pravljici tudi želodec in grlo veliko ulogo, so dokazale v krasni paviljonih, kjer so imele za ta dva junaka pripravljene mnogo sladkoga in dobrega. Četvorke je vodil s tako fino spretnostjo, kakor je še v Ljubljani nismo vajeni gosp. Fr. Chrobat. Pri zabavi je svirala godba c. in kr. pešpolka št. 47 iz Gorice, ki zasluži polno pohvale, saj je neumorno svirala, celo ob premoru ni štedila s koncertnimi točkami. — Tako smo se zopet povrnili žal iz dežele pravljic v deželo reelnega življenja. Sokol v Kranju pa je lahko ponosen na krasno uspeli prireditvi.

Stara vedeževalka iz Stare Lake gre za 8 dni prorokovat na kvarte gospodom jetničarjem Ljubljanske justične palače. Je prokleta smola to za tako vsegavedno prorokinjo, kot je stara Ivana Menert, doma iz Fač pri Stari Loki. Vsem drugim je znala na svoje špehaste kvarte prorokovati srečo in usodo za leta in leta življenja, a glej, zase ni mogla iz svojih vsevedočih kvart niti teh 8 dni prorokovati, ki jih je dan po pustni nedelji ljubljanski sodnik na podlagi njenih kvart s tako gotovostjo uganil. Iz usmiljenja ji tega njenega prorokovanja niti ni za greh vzel, onih 8 dni

MALI LISTEK.

Reduta.

Spiral Ivan Lah.

Šli smo veselih in lahkih nog po ulicah navzdol. Do 9 ure smo sedeli v gostilni in komaj smo si mislili, da pojdemo. Toda, ko smo izpili vsak svojo mero, se nismo več obotavljali. Vsem je sijala ena želja iz oči, vsem se je hotelo pogledati na dno življenja, vsi smo hoteli vedeti, kaj je tam v divjem razkošnem življenju, o katerem so šepetali naši tovariš v skrivnih svojih pogovorih. Mladi smo bili in hotelo se nam je živeti.

„Izplača se pogledati enkrat tudi v skrajni kot greha,“ je govoril tovariš Hojar, „sedaj pred pustom je najlepša prilika; mlad človek mora vse videti; izkušnja je najboljša učiteljica življenja.“

Plačali smo in odšli. Svetilke so gorele v dolgi vrsti po ulicah, ljudje so hiteli preko njih, iz gostiln so se oglašali glasovi godbe in polpjanega petja. Šli smo z brzimi koraki, polni radovednega pričakovanja. Prišli smo do reke in smo zavili ob nji. Nabrežje je bilo jasno razsvetljeno, pozni pari so promenerali po njem, kočije so stale pripravljene. Hiteli smo dalje ob nabrežju, kajti

tam na bregu se je svetilo v megli nešteto luči, kakor da svetle večje plešejo nad reko. Tam je bila reduta.

Zagrnili smo si ovratnike, ker je hladen veter vel ob reki navzgor. Posegli smo v žepe in mislili vsak svoje.

„V takih slučajih človek ne sme gledati na par kron,“ je rekel tovariš Hojar, „ampak tudi razsipati ni treba po nepotrebnem. Ako se vidi, da se izplača, je denar brez pomena, ker se drugič lahko prihrani. Vidi se takoj, kaka je ženska. Samo glejte, da vas ne okradejo. Te vrste ženske so spretnejše, nego najslavnejši tatovi: obrneš se in denarja ni več. Kolikor imam jaz skušnje, so skromnejše bolj od onih, ki takoj zahtevajo šampanjca, kajti vidi se, da jim ni le za pijačo, ampak tudi za človeka. Od začetka ne bodite preveč zaupni in ne ostane nite s prvo, ki se vam bo pridružila. Izbrali si bomo šele potem, ko bomo vse natančneje pregledali. Do polnoči je dosti časa. Tudi ne več, kaj se skriva za masko: misliš, da imaš pred seboj lepo mlado žensko, pa je morda stara iz abljena nesnaga. Zato je treba pr. vidnosti; na reduto pridejo sicer z I. zanimive, ki iščejo bogatih mož, ali mladih ljubčkov, ampak vsaka ni zanimiva.“

„Pridejo tudi ženske, ki jim človek komaj še privošči cigareto. In take se bodo vas najpreje prijele in tudi kra-

dejo najbolj. Zato je prav, da nas je več skupaj... Tudi je dobro p. i. kaka ženska vprašati o drugi: poznajo se dobro med seboj in rade govore druga proti drugi... Mladi ste še in neizkušeni, zato pa tudi poželjivi.

Toda mlad mož mora ceniti svojo silo in je ne sme lahkomisleno izgubljati pri ženskah — pomislite na svojo visoko vrednost in ne mislite, da vam izkaže u-lugo taka ženska, ako — — Vi morate voliti in izbirati... —

Htro so hitele naše sence mimo luči na bregu. Velik se nam je zdel v onem trenutku tovariš Hojar, visok nad vse in mogočen volj od sveta... Nihče si ni upal govoriti, vsak je mislil na reduto. Boljinbolj so se bližale luči iz megle boljinbolj razločno so se svetile. Med visokim drevjem je stalo lepo zidano poslopje z razsvetljenimi okni. Zavili smo po ozkem drevoredu navzdol. Izza razsvetljenih oken se je že slišal šum redute, krik mask in mogoči glasovi godbe.

„Kakor sem rekel, glejte, da so držite,“ je rekel tovariš Hojar, ko smo se bližali vhodu. Nas vse je obšlo čudno čustvo radosti, strahu in negotovosti. „Pet vstopnic!“

Vrata so se na široko odprla in jasna svetloba je zasijala v noč. Ob vratih so stale maske, pred vratmi je šepetal dvojje zaljubljenih parov. Stopili smo v garderobo.

Maske so polnile cel prostor, lo-vile so se semintja, tuintam je nastal krik, vse se je valilo proti glavni dvorani.

Oddali smo vrhno obleko in smo se pripravili. Spogledali smo se in se posmejali drug drugemu.

„Dobro smo zadeli.“
Pred menoj je obstala v tem trenutku maska z blestečimi očmi. Za krinko se je svetilo v temi dvojje jasnih očes, kakor bi pogledal v nebes višave skozi temno, kakor vabljava luč, ki se pojavlja v mraku, kakor zvezde blodeče preko takih daljav. Bela roka je posegla izpod svilenega plaščka in je prišla moja roko. Moji tovariši so izginili v gnečji in hotel sem za njimi. Postalo mi je neprijetno. Zasmejala se je veselo in rekla:

„Pojdeš z menoj plesat?“
„Pojdem.“
Pogledal sem natančneje njen obraz, da bi presodil nje starost. Ni bila videti stara. Lica so bila rdeča, telo gibčno, roke zalite. Njen smeh je bil zvonek, jasen, radosten. Podal sem ji roko in ona se je trdno oklenila.
„Prišli ste pozno,“ je rekla, „sedaj je že vse polno. Koliko vas je.“

„Pet.“
„Tudi nas je pet,“ je rekla.
„Kako — vas?“
„Jaz in še štiri.“
„Torej nisi sama?“

„Ne.“
Bilo mi je neprijetno. Ako bi bila sama, lahko bi odšel z njo v dvorano, tako pa, bogve kaka je njena družba. Mnogičica naju je objela in kakor v drvečih valovih reke se je gibalo vse v notranje prostore.
„Jaz sem izgubila svojo družbo,“ je rekla.

„Našla jo bodeš na plesu.“
Prišli smo v dvorano. Visoko pod stropom so goreli lustri polni elektrinih žarnic, težko ozračje je plavalo nad njimi, glasovi godbe so odmevali od sten, po dvorani pa se je valila živa človeška reka, maske, plesalci, vse barve, vse mode, kinke in odkriti obrazi, bele roke, velike pahlače, koriantoli in pavja peresa, papirnati baloni in svileni trakovji, trobente in piščalke, vmes pa krik in šum veselih ljudi, šuštenje dragocenih oblek, šale pajacev, smeh norcev, vsikihi boječih gospodičen — vse je bilo kakor veliki kaos blaznosti in radosti, strasti in ljubezni, resnice in domišljije, kakor obupen ples hrepenečega človeštva, ki hoče izpti polno kovo živjanja.

„Carnevale. Carneval!“
„Teško se bomo našli v tej gneči,“ je začela ona pogovor in se je izognila nadležnemu harlekinu, ki je pogledal globoko v njene oči. Čudil sem se njenim resnim besedam.
(Daje.)

: Dne 2. marca t. l. : nova manufakturna trgovina

se otvori

na Starem trgu št. 1

(prej bazar)

JESIH & WINDISCHER

na kar slavno občinstvo iz mesta in z dežele vlijudno opozarjava in se priporoča za mnogobrojen obisk.

Z velespoštovanjem

JESIH & WINDISCHER.

pokore ji je naložil le zaradi beračenja. Prorokinja ima namreč navado, da se bolj peča z beračenjem kot s prorokovanjem, ker svoje kvarte rabi le bolj za neumne ljudi kakor sama prizna. Kolikokrat je bila radi teh obeh slabosti že zaprta, tega si že sama več ne ve prerokovati. Je bilo veliko smeha in zabave pri tej proško razpravi. Kot vse prorokinje takega kalibra, je tudi stara Menert jako predrzna. Dobro zanjo, da jo dobri sodnik že predobro pozna, sicer bi bila za njene včerajšnje muhe še 8 dni za nameček dobila. Pobjoljšati se ne mara več, je dejala, češ, „kaj pa se čem zdaj na stare dni še pobjoljšati“. Ker ji njene kvarte niso povedale za teh dni, je sodnika po razsodbi nalašč vprašala „Koliko cajta bom sedela?“ Ko ji je sodnik še enkrat ponovil: 8 dni, je vsa razljutena zaupila: „O ti hudič ti. Za 8 dni me v... piši.“ Vpila je da se bo pritožila a ko ji je sodnik povedal, da je njegovega potrpljenja konec, jo je urno pobrala vun. Med vrati pa je še enkrat pozdravila, da jo naj vsi skupaj v... pišejo. Kmalo pa je prišla nazaj, ter se pustila za tistih 8 dni takoj zapisati v posebno shrambo justične palače.

„Slovenska Filharmonija“ koncertira danes pod vodstvom g. kapelnika Czajaneke v hotelu „Union“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 v.

Slanikova pojedina. Danes na pepelnici sredo zvečer se vrši v kolodvorski restavraciji g. Josipa Schreya velika slanikova pojedina, kjer se bo točilo tudi originalno „Salvator-pivo“. Sodeluje odlikovana železniška delavniška godba iz Maribora. Vstopnina 80 vin. Začetek ob 8. uri zvečer.

Uboj na ljubljanskem barju

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

Posebna značilnost točasnih porot je ta, da je obtožena pretežno le mladina in le najhujših hudodelstev: umora in uboja. Pred novomeško poroto sta b. l. obtoženi dve komaj 20 let stari detomorilki, pred ljubljansko poroto pa sta bila prvi dan obsojena dva tudi ne še 20 let stara fanta eden radi uboja, drugi radi cestnega ropa. Včeraj pa jim je sledil tretji komaj 16let stari

Anton Pakovec obtožen radi uboja.

Rakovec je doma iz Notranjih Goric na ljubljanskem barju in je bil že pri zadnji poroti tožen tega hudodelstva. Ker pa se je skušalo sum zločina zvrniti na nekega drugega, se je obravnava v svrhu tozadevne preiskave prelozila na točasno porotno zasedanje. Preiskava pa je vnovič dognala opravičenost prve obtožnice napram Rakovcu.

Uboj v noči Vel. Šmarna

se je v smislu včerajšnje razprave izvršil tako: Franciška Zorc iz Dragomer je šla na večer Velikega Šmarna p. l. v Notranje Gorice po dekle Marijo Rutar, 25 let staro takrat službojčo pri Sojerju v Notr. Goricah. Spremil jo je pozneje ubiti 31 let stari Franc Marinko iz Lukovice, ki je prišel tisto leto iz Amerike in je ob tistem času delal kot dninar okrog. Došla sta v N. Gorice, poklicala že spečo dekle Marija Rutar, nakar so se vsi trije napotili v gostilno Pavla Dolinarja. Izpili so tam nekaj šnopsa, ga vzeli 1/4 litra še seboj ter se po bližnjici odpravili proti Dragomeru. Marinko in dekle Zorc sta bila od vžite pijače vesela — Zorc sama prizna da ga je malo imelu v glavi namreč — začela sta vriskati, sploh je bila cela trojica malo bolj korajžna. Ob tem času pa so na travniku blizu gostilne vasovalj domači fantje med njimi tudi obtoženec. To veselo razpoloženje fanta iz druge vasi jim je nekoliko presedalo. Ko so oni trije zapustili gostilno, so jim domači fantje sledili. Rakovec ki je imel že preje neko piko na Marinkota, ker ga je isti nekoč za šolo malo nalomastil, je nabral v potoku kamenje ter ga začel lučati proti oni trojici. Dva kamna sta zadela Marijo Rutar v roke, tretji pa Marinkota, ki je šel v sredi med dekletoma, v hrbet. Fantje, na čelu jim Rakovec, so vedno bližje pritiskali na Marinkovo drnžbo, ki je šla mirno po cesti skozi vas. Ko so oni trije prišli do Založnikovega poda, oziroma blizu ob cesti stoječega hrasta, se je Marinko obrnil nazaj proti tik mu sledočemu Rakovcu ter zaklical: „Me e-

duš fantje, imejte pamet, saj vam nihče nič noče.“ Rakovec, ki se je bil že preje oborožil z grabljami, zavihlil grablje ter z vsjo močjo lopne ž njimi proti Marinkotu. Zadel ga je z robatim koncem tako hudo, da je dotični del grabelj presekal klobuk in pod klobukom lobanjo ob levi strani in je zašel z udarcem kos odsekanega klobuka v globoko do možganov segajočo rano. Ta kosček klobučine so našli zdravniki pri raztelesenju ubitega fanta. Takoj po udarcu se je Marinko onesveščen zgrudil na tla.

Dekleta prič uboja.

Marija Rutar je slišala pok udarca. Franciška Zorc pa je videla, kako se je Marinko s krvjo oblit zvrnil na tla. Zavpila je: Jezus, France je ubit! Ker so bili drugi fantje še tam za hišami skriti, je obeh deklet postalo strah in sta odhiteli proti domu.

„Fejst sem ga udaril — koj je padel.“

Tako se je mladi zločinec hvalil po dovršenem dejanju napram svojim tovarišem. Obžaloval je tudi, k a k a š k o d a b o, da ga ni še bolj udaril kot ga je.

„Molčimo! — Tiho bodite!“

je velel Rakovec svojim tovarišem, ko so se začeli razhajati domov.

Ubili Marinko

se je po prvi omedlevici spravil na noge, dospel do neke šupe, ter tam prenočil. Se le drugi dan se je priplazil domov k bratu, od koder so ga 3. dne prepeljali v bolnico, kjer je že naslednjega dne umrl za vnetjem možganov.

Rakovec tajl svoje dejanje.

Obtoženec tajl krivdo uboja. Prizna le, da je metal kamenje v Marinkota, da je Marinkota sicer udaril z grabljami, toda le češ pas in še le tedaj, ko je Marinko šel proti njemu z odprtmi nožem. Marinkota pravi, da sploh ni poznal. Prizna pa, da je skušal izbrisati sled krvi, kjer je Marinko prvič obležal.

13 prič zaslišanih.

Sodišče je pustilo 13 prič, razen enega nedoraslega fanta, vse pod prisego zaslišati. Bistvo njih izpovedb smo kolikor za nas merodajno, uporabili v poročilu o dejanskem položaju. Obtoženec zanika vsako izpovedbo onih sesterih iz njegove družbe pri dogodku v noči Velikega Šmarna. Priči, obe pri uboju navzoči dekleti glede obtoženčeve trditve o nožu v rokah Marinkota, izpovedata, da Marinko sploh ni imel takrat noža. Takrat namreč, ko so fantje pritiskali za družbo in se je Rakovec oborožen z grabljami približal Marinkotu, je le ta vprašal obe dekleti če imate nož pri sebi.

Obravnava prekinjena.

Ob 1 pop. se je obravnava prekinila in nadaljevala ob 4. Pri pop. razpravi je bila polna dvorana poslalsceev. Senatu predseduje dež. sod. svet. Luschan. Prisednika Potrato, Kobler. Državno pravdnitvo je zastopal dr. Kremžar, zagovornitvo dr. Oblak.

Ubila človeška lobanja.

Popoldne so zdravniški izvedenci porotnikom kazali lobanjo ubitega Marinkota. Lobanja ima na levi strani veliko luknjo, njen obseg se popolnoma vjema z onim koncem grabelj, s katerim je bila rana prizadeta.

Zagovornik dr. Oblak

je naglašal mladost obtoženca ki je bil k temu le po svojih tovariših zapeljan. Predlagal je naj se vprašanje na uboj zanika ter če se že katero stavljenih vprašanj potrdi, naj se potrdi le ono glnde nepremišljenega ravnanja.

Oproščen obtožbe uboja.

Porotniki so pavo glavno vprašanje na uboj z 10 glasovi zanikali dočim so se enoglasno izrekli za četrto po zagovorniku predlagano eventualno vprašanje: vsled nepremišljenosti dovršeno dejanje ozir. pregrešek zoper varnosti življenja. Na podlagi tega izreka je bil

Rakovec obsojen

le na 5 mesecev hudega zapora postreženega s postom vsakih 14 dni ter odškodnino 4 K 80 v za stroške bolnice. Obravnava se je končala ob pol osmi uri po noči.

Po pasivni resistenci.

Pod tem naslovom opravičuje drž. poslanec dr. Rybař v včerajšnji „Eđinosti“ svoje ravnanje v zadevi pasivne resistence državnega uslužbenstva v Trstu. Maksima njegovih izvajanj tiči

v trditvi, ki naj bi se čitala med vrstami, da je hotel varovati pred vsem koristil svojih volilcev, ne pa svoje „popularitete“ in da je njegova resolucija morala biti „kompromis med željo pomagati uradnikom in neprijaznim razpoloženjem javnosti.“

No, koliko so pri pasivni resistenci trpele koristi dr. Rybařevih volilcev, je pač težko dognati, kajti, kakor je vendar znano, je dr. Rybař poslance za tržaško okolico, ne pa za mesto, in ne šteje med velikim trgovstvom tržaškimi, ki je bilo kolikor toliko prizadeto po pasivni resistenci, niti enega volilca. Da bi pa bila okolica oškodovana po pasivni resistenci, se pa vendar dr. Rybař ne bo upal trditi! Pač pa je resnica, da ima agrarna okolica, kolikor je agrarna, za svoje proizvode prav med državnim uslužbenstvom svoje stalno odjemalstvo, bo pa moral priznati tudi dr. Rybař in je bil kot okoličanski poslanec kratkoma dolžan varovati koristi svojih volilcev s tem, da naj izdatnejše podpira zahteve državnih uslužbencev, ki dajejo tolik zaslužek okolici.

Ako pa je smatral dr. Rybař kot okoličanski poslanec za svojo dolžnost, da v „korist svojim volilcem“ nasprotuje zboljšanju položaja državnega uslužbenstva, češ, ker bi vsled tega trpeli njegovi volilci, potem bi bilo to res le gonja za populariteto med okoličanskim prebivalstvom.

Resolucija je bila pač oni znani „kompromis“ med volkom in ovco, po katerem naj bi ostal volk (vlada) sit in ovca (državnim uslužbenici) cela, ravnotako pa tudi lisjak (mešetar) pri obeh „dobro napisan“. Toda ne to. državno uslužbenstvo v Trstu in tudi mi smo pred vsem obsojali drugi del resolucije, s katerim se predlaga onemogočitev pasivne resistence potom revizije, to se pravi, poostritve predpisov. In o tem delu resolucije — molči dr. Rybař.

Kaki so bili motivi, ki so ga vodili pri posredovanju v tej zadevi, v nas itak ni zanimalo toliko, o tem tudi mi nismo pisali, toda najostrejše smo obsojali protiproletarski, nedemokratski predlog, da se iztrga iz rok državnim uslužbencem edino obrambno sredstvo — pasivna resistencial

Pri tem tudi ostanemu, dasiravno nas bo zato g. dr. Rybař smatral za ljudi „neblage volje“, ki se nočemo dati pomiriti. Želim le, da bi nam g. dr. Rybař in pa „Eđinost“ pojasnila ono — „odpuščanje“.

Sploh pa bi bilo le želeti, da ne bi niti dr. Rybař niti „Eđinost“ vlačila v celo to stvar narodnega vprašanja, ki nima pri celi stvari opraviti prav ničesar, kakor pa je, žal, dr. Rybař že nekako začel, pišoč o „izdajstvu na svojem narodu“. Je pač navada v Trstu, da se potem, ko ne drži nobena nit več, cela stvar zasučje na „narodno“ in potem burno odobravanje in viharji kliči: „Živijo dr. Rybař!“ Ne tako, gospoda, ostanimo lepo pri stvari! Dr. Rybař je nastopil principijelno proti pasivni resistenci državnega uslužbenstva kot taki in zahteval onemogočitev tega obrambnega sredstva. Ako hoče biti dosleden, mora biti tudi proti pasivni resistenci železničarjev, državnih in tudi privatnih, kajti tudi s to je „oškodovano občinstvo“, biti mora tembolj proti popolni opustitvi dela — štrajku, n. pr. uslužbencev v tržaški prosti luki, torej sploh proti edinima uspeh obetajočima obrambnima faktorjema proletarijata. Tržaško slovensko delavstvo bo prav hvaležno dr. Rybařu za tak demokratičen! Ravno tako pa tudi proti pol. dr. „Eđinosti“, ki je v včerajšnji odborovi seji enoglasno odobrilo to postopanje dr. Rybařev, ki da je v soglasju s programom političnega društva „Eđinosti“. Vodstvo tržaškega slovenstva torej soglasno vsled svojega programa obsoja proletarska obrambna sredstva v boju za obstanek, a najmanj 80% tržaškega slovenstva troši — proletarijat! Kdor ima kaj pameti v glavi, si lahko misli, kaj to pomeni!

Najnovejša telefonska in brzjavna poročila.

Delegacije.

Budim, 28. februarja. V današnji plearni seji avstrijske delegacije se

je razpravljalo o vprašanju bosenskega kredita. Prvi je govoril nemški nacionalc baron Chiari, ki je protestiral proti izvajanju delegatov Tresića in kneza Schwarzenberga, da je edina pot do rešitve bosenskega problema trialistični sistem. Delegat dr. Kramar je izjavil, da zahtevajo Čehi za vse narode skupinski federalizem. Želi, da bi prišlo v Bosni med Srbi in Hrvatimi do sporazuma. Delegat Markhl se je zavzemal za zgradbo liške železnice. Soukup je ostro kritiziral bosensko upravo in navedel par slučajev iz poštnega poslovanja. Na podlagi teh je izjavil, da vlada odpira zaupna pisma in potem iz tega kuje razne politične poredice. Nato je govoril Geßmann, ki se je izrekel za nezaupnico skupnemu finančnemu ministru Burianu. Silno zanimiva pa je nova polemijada, dr. Šusteršič se je namreč povsnel do gorostasne trditve, da so Slovenci hrvaškega pokoljenja. Rekel je, da bi se morali Hrvati ravnati po načelih kranjske klerikalne politike, konečno je dr. Kramar izjavil, da v svojem včerajšnjem govoru nikakor ni mislil žaliti hrvaškega delegata Tresića-Pavičića.

Dvoboj med Tresićem in dr. Kramarjem.

Budimpešta, 28. februarja. Vsled včerajšnje izjave dr. Kramara, je Tresić—Pavičić poslal dr. Kramare svoje zastopnike. Ta je sicer takoj imenoval svoje zastopnike, toda ker je danes svoje dejanje obžaloval, je vsa zadeva mirnim potom poravnana.

Pasić in potovanje kralja Petra.

Belgrad, 28. februarja. Vladni organ „Samouprava“ obširno razpravlja o vesteh, da je črnogorska vlada protestirala na italijanskem dvoru proti temu, da bi kralja Petra na njegovem potovanju v Italijo spremljal tudi srbski ministrski predsednik Pasić. „Samouprava“ izjavlja, da so vse te vesti popolnoma izmišljene. Pasić je samo radi tega ostal v Belgradu, ker je njegova prisotnost pri skupštinskem zasedanju neobhodno potrebna.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Kupujte „JUTRO“.

Danes na pepelnico sredo zvečer

se vrši v

kolodvorski restavraciji

gosp. Josipa Schreya

velika slanikova pojedina

kjer se bo točilo tudi

originalno „Salvator pivo“.

Sodeluje odlikovana železniška delavniška godba (iz Maribora) pod osebnim vodstvom gosp. Schönherja.

Vstopnina 80 vin.

Začetek ob 8 uri zvečer.

K obilni udeležbi vlijudno vabi

restavrater.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden,

urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Franciškanske cerkve

je delničar

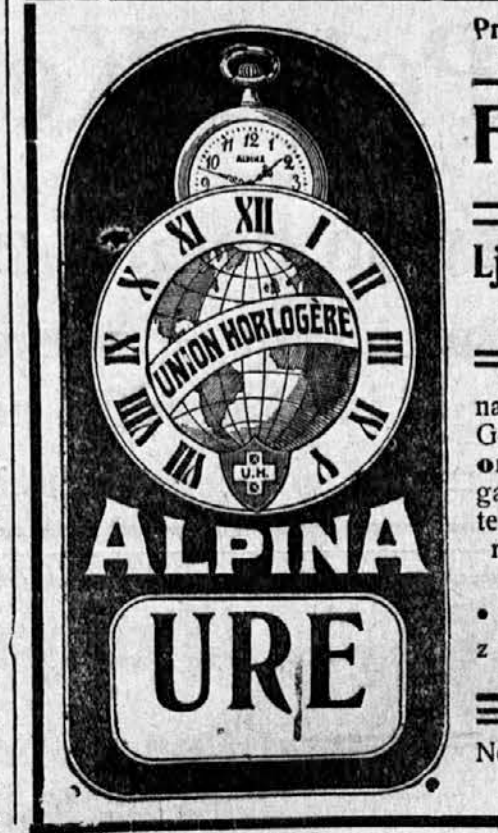
največjih tovarn švicarskih ur „Union“ v Genovi in Bielu, on torej lahko po originalno tovarniških cenah garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

ALPINA URE

z matematično priznanim kolesjem — v zlatu, tula, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo 5 kg franco k 4.—
Br. Novakovič, Ljubljana.

Sprejme se
čevljarški pomočnik
za fino šivano delo. Plača
:: po cenovniku I. razreda. ::
Franc Kukman, Gajeva ulica 2.

Ant. Stiplošek
sobni in dekoracijski
slikar ter pleskar

Ljubljana, Marija Terezija cesta 6
se priporoča p. n. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela ob najmodernejši izvršitvi in po najnižjih cenah.

Sprejema naročila tudi na dezelo.

Milko Krapeš
Ljubljana, Jurčičev trg 3,
priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1
Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Ponatis zanimivega romana
„Otroci papeža“
je izšel in se dobi pri upravnistvu „Jutra“ za 3.50 K broširan, za 4.50 K pa elegantno vezan izvod. Najbolje je, ako se istočasno z naročilom pošlje tudi denar, ker s povzetjem poslana knjiga je dražja.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Švici.

Pozor! Pozor!
Hotel „PRI MALIČU“.

Italijanska kuhinja v kleti ima vsak dan skozi ves postni čas, vsakovrstne **sveže morske ribe.**

Cenjene družbe in obitelji, ki žele za večerjo imeti rezervirane mize, se prosijo, da to vsak dan, najkasneje do 2. ure popoldne prijavijo, ker se s tem prepreči daljne, neljube pritožbe glede pomanjkanja prostora.
Istotam se sprejemajo tudi abonenti po jako zmernih cenah. Eno kosilo velja **samo 60 vin.**

TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov
LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10
Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek, z izbočeno in ploščnato opeko, lekno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in poštine prosto.

Prezvamem dobro idočo
gostilno na račun
v Ljubljani, ali v okolici. Ponudbe pod „Gostilničar“ na inzeratni oddelek „Jutra“.

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Najboljši pokončevalec mrčesa je brezdvomno
F. Scherag-a

JANOL
pomori podgane, miši, stenice, ščurke i. t. d. pod garancijo.
Naroča se:
Dunaj XV.,
Fünfhausgasse šte. 5.

Za kolarje!
Večja množina zdravih
jesenovih plohov
se dobi na parni žagi v Litiji.

Julij Meinl
uvoz kave in velepražarna.
Nova podružnica
v Ljubljani
Selenburgova ul. 7

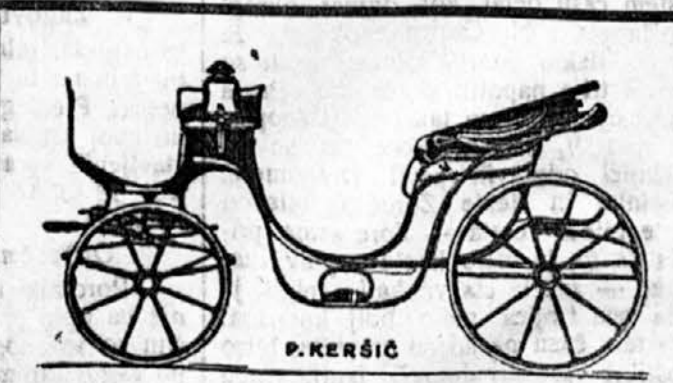
Nekaj izborno ohranjenih
automobilov
vseh velikosti se ceno proda.
Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za pravo avtomobilov in trgovina
Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

Telefon interurban šte. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Stolni trg šte. 9.

Tovarna vozov
Peter Keršič, Sp. Šiška
priporoča
svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.
Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči. Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica šte. 5.
največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Naročila sprejemajo razen prodajalne pisarne šentjanske premog družbe v Križevniški ulici št. 8, II. nadstr., sledeče tvrdke: Fr. Babič, Dolenjska cesta; E. Kavčič, Prešernova ulica; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; I. Mencinger, Sv. Petra cesta; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Urad gospodarstvenega društva, Kongresni trg; Naročila in denar za premog za Šiško sprejema Lud. Kotnik, trgovec v Spod. Šiški. Za sprejemanje naročil, kakor tudi za inkasiranje je opravičen gosp. Josip Baraga.

Naročajte izvrstni šentjanski premog!
Po analizi, izvedeni po c. kr. geološkem državnem zavodu na Dunaju potem po dr. A. Plussu, profesorju kemične tehnologije na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju in končno po laboratoriju „Združenih mostecko-duchcovskih rudarskih revirjev“ ima šentjanski premog 4059—4733 kalorij in 7.96—11.57% pepela in se potemtakem more vzporejati z najboljšim češkim. Cena mu je 2 K 40 h za 100 kilogr.; tedaj nižja, kot cena vsakega drugega premoga.
Kdor je kdaj kuril z njim, ne opusti ga nikdar več.

Najbolj varno naložen denar!
Največja slovenska hranilnica!
Denarnega prometa do 31. dec. 1910 nad 564 milijonov K.
Rezervni sklad nad 1,200,000 kron.
Stanje hranilnih vlog nad 40 milijonov K.

Mestna hranilnica ljubljanska
v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica šte. 3.
sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/4% brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.
Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.
Za varnost naloženega denarja jamči zraven rezervnega sklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa
Kreditno društvo.
Posoja na zemljišča po 5% in proti poplačevanju dolga po najmanj 1/4%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond: K 5,000,000. K 450,000.
Stritarjeva ulica šte. 2.
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%